

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Arvamus teemal „Programm” Aktiivsed noored „(2007–2013)”

KOM(2008) 56 lõplik — 2008/0023 (COD)

(2008/C 224/25)

6. märtsil 2008 otsustas Euroopa Liidu Nõukogu vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 262 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Programm” Aktiivsed noored „(2007–2013)”

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutava tööhõive, sotsiaalküsimuste ja kodakondsuse sektiooni arvamus võeti vastu 7. mail 2008. Raportöör oli Tomasz CZAJKOWSKI.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 455. istungjärgul 28.-29. mail 2008 (29. mai istungil) vastu järgmise arvamus. Poolt hääletas 78, vastu hääletas 0, erapooletuks jäi 1.

1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee seisukoht

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle muuta nii projektipõhiste toetuste jagamise menetlust kui programmi „Aktiivsed noored” korralduskomitee menetlust. Nimetatud muudatus tagaks vahendite kiirema jaotamise toetuse taotlejate vahel.

1.2 Komitee jagab seisukohta, et tuleks loobuda esialgsest menetlusest, kuna otsuste tegemiseks kuluva aja pikenedamine ning pikaleveniv projektide hindamise menetlus ja andmete kontrollimine programmi komitee ja riiklike ametite poolt põhjustavad parimal juhul hilinemist ja halvimal juhul suuri finantsprobleeme või mõne toetust taotlenud organisatsiooni jaoks isegi pankrotti või siis vahendite kasutamata jäämist.

2. Sissejuhatus

2.1 Programm „Aktiivsed noored”, mis on kavandatud perioodiks 2007–2013 ning vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1720/2006/EÜ, on ELi programmi mitteformaalse hariduse valdkonnas. See on mõeldud eelkõige neile, kelle jaoks mitteformaalne haridus on ainus isikliku arengu ning selliste teadmiste ja oskuste omandamise võimalus, mida tänapäevamaailmas vaja läheb.

2.2 Programmi peaesmärgid on takistuste, eelarvamuste ja stereotüüpide kaotamine noorte hulgas ning noorte liikuvuse ja aktiivse kodakondsuse edendamine, mida käsitatakse dünaamilise õppimisprotsessina. Programmi alusel rahastatakse projekte, mille eesmärk on toetada noorte isiklikku arengut. Nimetatud programmiga ärgitatakse noori osalema kohalike kogukondade tegevuses ning aidatakse edendada sallivust. See stimuleerib erinevaid tegevusi ühendatud Euroopa ideed tõhustamiseks.

2.3 Euroopa Komisjon kannab lõplikku vastutust programmi „Aktiivsed noored” toimimise eest. Komisjon haldab jooksvat

eelarvet ja seab programmi prioriteetidid, eesmärgid ja kriteeriumid. Lisaks sellele suunab ja jälgib komisjon programmi üldist rakendamist ning programmi järeelmeetmeid ja programmi hindamist ELi tasandil.

2.4 Komisjoni ülesannete hulka kuulub samuti siseriiklike asutuste tegevuse igakülgne järelevalve ja koordineerimine. Riiklikud ametid on bürood, mis on loodud iga programmis osaleva riigi noorsoopoliitika eest vastutava ametiasutuse poolt. Euroopa Komisjon teeb tihedat koostööd riiklike ametitega ja teostab järelevalvet nende tegevuse üle.

2.5 ELi liikmesriigid nagu ka teised programmis osalevad riigid on kaasatud ühiselt programmi „Aktiivsed noored” haldamisse, eelkõige programmi komitee kaudu, kuhu nad määravad oma esindajad. Nende riikide ametivõimud nimetavad samuti riiklikud ametid ning teostavad nende tegevuse üle järelevalvet, viimast ülesannet täidavad nad koos Euroopa Komisjoniga.

2.6 Programm „Aktiivsed noored” viiakse ellu eelkõige riiklikust tasandist madalamal tasandil, mis võimaldab teha võimalikult tihedat koostööd programmi alusel toetuse saajatega ja arvestada eri riikide noorte elu reguleerivate eri tingimuste ja süsteemide spetsiifilist olemust. Igas osalevas riigis on loodud siseriiklik asutus. Riiklikud ametid vastutavad programmi rakendamise ja edendamise eest riiklikul tasandil ning on ühenduslik Euroopa Komisjoni, projektide kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandi elluvijate ja noorte endi vahel.

2.7 Projektide elluvijad, kes soovivad saada toetust, peavad osalema pakkumismenetluses, mille on koostanud ja avaldanud riiklikud ametid. Seejärel otsustab komisjon, millistele ettepanekutele antakse toetust ning programmi rakendusmeetmetena tuleb nende puhul järgida spetsiifilist institutsioonidevahelist menetlust.

2.8 Nõukogu annab vastuvõetavates õigusaktides komisjonile volitused rakendada nõukogu kinnitatud eeskirju. Nõukogu võib kehtestada ka üksikasjalikumad nõudmisi kõnealuste volituste kasutamise kohta. Nimetatud nõudmised kuuluvad komiteemenetluse alla. Tegemist on asjaomase komiteega kohustusliku konsulteerimisega põhiaktis määratletud rakendusmeetmete alal. Enne konsulteerimise lõppemist on nimetatud projektide jaoks ettenähtud vahendid formaalselt juba komisjoni käsutuses. Projekte hindav komitee koosneb liikmesriikide esindajatest ning seda juhivad komisjoni esindaja.

2.9 Leidub erinevaid komiteemenetlusi ning põhiaktis, milles komisjonile antakse rakenduspädevus, võib olla sätestatud, et rakendusmeetmete elluviimisel võib kohaldada nimetatud eri menetlusi.

3. Järeldused — uue olukorra valguses

3.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle muuta nii projektipõhiste toetuste jagamise menetlust kui korralduskomitee menetlust. Parlamendi õigus jälgida nende õigusaktide rakendamist, mis on vastu võetud kaasotsustamismenetluse käigus, ning võimalus mitte nõustuda komisjoni kavandatud meetmetega, ühendab kaasotsustamismenetluse raames vastutuse projektide eest kaitsesehanismiga.

3.2 Euroopa Parlamendil on aega üks kuu kavandatud meetmete läbivaatamiseks, enne kui komisjon võtab vastu formaalse otsuse kooskõlas nõukogu otsuses ette nähtud menetlustega.

3.3 Korralduskomitee menetlus, mida kasutatakse programmi „Aktiivsed noored” (2007-2013) puhul, rakendatakse kõigi suurte toetussummade kohta tehtavate otsuste, poliitiliselt tundlike projektide ja üle 1 miljoni euro suuruste toetuste korral ning ka väiksemamahuliste projektide korral.

3.4 Komisjon teeb ettepaneku mitte rakendada komiteemenetlust selliste väiksemate projektide kohta käivate otsuste korral, mille väärtus on alla 1 miljoni. Selle asemel on komisjon võtnud endale ülesandeks teavitada viivitamatult programmi komiteed ja Euroopa Parlamenti kõigi valikuotsuste kohta, mille puhul ei rakendatud korralduskomitee menetlust. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetab täielikult nimetatud avaldust, mis on suunatud nõukogule ja Euroopa Parlamendile.

3.5 Komitee jagab seisukohta, et tuleks loobuda esialgsest menetlusest, kuna otsuste tegemiseks kuluva aja pikenedamine ning pikaleveniv projektide hindamise menetlus ja andmete kontrollimine programmi komitee ja riiklike ametite poolt põhjustavad parimal juhul hilinemist ja halvimal juhul suuri finantsprobleeme või mõne toetust taotlenud organisatsiooni jaoks isegi pankrotti või siis vahendite kasutamata jäämist.

3.6 Komitee, olles tutvunud riiklike ametite kogutud statistikaga, märgib, et suurem osa toetuse taotlejatest on väikesed organisatsioonid, ühendused ja liidud ja sihtasutused, kelle jaoks kogu menetlus ja tulemuste ootamise protsess on piisavalt kulukas ja aeganõudev, et pikemas perspektiivis on võimalik konstateerida huvi pidevat vähenemist programmi vastu. Programmi haldamise kuludel võib olla negatiivne mõju programmi eelarvele tulevikus.

3.7 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee rõõmustab komisjoni argumentide üle, mis annavad täpse hinnangu nõuandemenetlusele. Projektid viiakse tavaliselt ellu väga lühikese aja jooksul pärast taotluse esitamist. See tähendab, et konsultatsiooniprotsess, mis kestab vähemalt 2-3 kuud, võib ohustada paljude projektide elluviimist ning omada negatiivset mõju programmi kui terviku tõhususele.

3.8 Komitee tundis samuti heameelt selle üle, et programmi komitee nõustus muutma oma töökorda, et vähendada aega, mis kulub konsulteerimise seoses valikuotsustega, mis kuuluvad kohustusliku konsulteerimise alla. Programmi komitee kasutab nüüd kirjalikku menetlust ning tal on viis päeva aega, et väljendada oma seisukohta talle esitatud valikuotsuste kohta. Euroopa Parlament nõustus samuti ajutise süsteemiga, tänu millele vähenes Euroopa Parlamendi kontrolliõiguse aeg möödunud suvisel perioodil ühelt kuult viiele päevale. Selline areng võimaldas komisjonil kiirendada nende projektide vastuvõtmist, mida ellu rakendada, kuid tegemist on ajutise lahendusega.

3.9 Nimetatud põhjustel tuleks praegune nõuandemenetlus kaotada ja asendada komisjoni avalduse põhjal menetlusega, mille kohaselt komisjon teavitab programmi komiteed ja Euroopa Parlamenti viivitamatult vastuvõetud valikuotsustest.

Brüssel, 29. mai 2008.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Dimitris DIMITRIADIS